

Privire de ansamblu asupra ecosistemului antreprenorial din Regiunea Vest

Apetitul antreprenorial și succesul unei afaceri sunt strâns legate de existența unui ecosistem antreprenorial sănătos. În ultimii ani, în Regiunea Vest au apărut tot mai mulți stakeholderi relevanți, vectori ai dezvoltării acestui ecosistem. Înmulțirea oportunităților de finanțare și de transfer de know-how (fonduri publice/private, dar și programe educaționale sau evenimente de profil) a condus la consolidarea mediului antreprenorial. Dacă în perioada 2016-2017 constatam că în această regiune apetitul pentru inițiative antreprenoriale era mai redus decât în alte regiuni (vezi [analiza fonduri-structurale.ro privind profilul și nevoile persoanelor care doresc să înființeze o afacere la nivel național – noiembrie 2016](#)), la final de 2020 – începutul anului 2021 (perioada în care s-a realizat prezenta cercetare) percepțiile privind oportunitatea dezvoltării afacerilor în Regiunea Vest s-au modificat.

Prezentare cercetare analizează stadiul dezvoltării ecosistemului antreprenorial din regiunea Vest. În acest sens, am stabilit următoarele obiective ale cercetării:

1. Identificarea profilului antreprenorului din regiunea Vest
2. Analizarea sprijinului pe care antreprenorii din regiunea Vest îl primesc din partea principalilor actori ai ecosistemului (ÎM, acceleratoare/incubatoare, universități etc)
3. Identificarea principalelor provocări cu care antreprenorii din regiunea Vest se confruntă

Cercetarea a fost finanțată din Fondul Social European, ca activitate distinctă în cadrul proiectului „Atelierul de Antreprenori” și s-a desfășurat în perioada noiembrie 2020 – ianuarie 2021.

Pentru realizarea prezentei cercetări am realizat o serie de chestionare adaptate pentru fiecare din categoriile de stakeholderi relevanți ecosistemului antreprenorial care au fost aplicate online. Chestionarele și concluziile analizei vizează următoarele categorii de factori interesați:

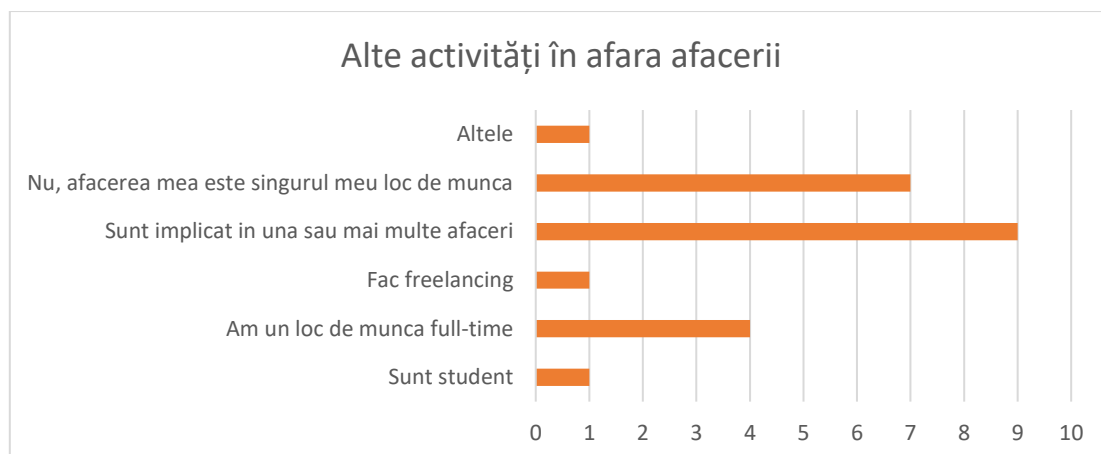
- Antreprenori
- Companii mari
- Investitori
- Acceleratoare și spații de coworking
- Universități

Rezultate și concluzii ale analizei la nivelul antreprenorilor

La cercetare au participat 20 de antreprenori din Regiunea Vest. Majoritatea antreprenorilor participanți au studii superioare absolvite (master și/sau licență – 85%) și au specializări în management (30%) și inginerie (20%).

Antreprenorii desfășoară mai multe activități în același timp

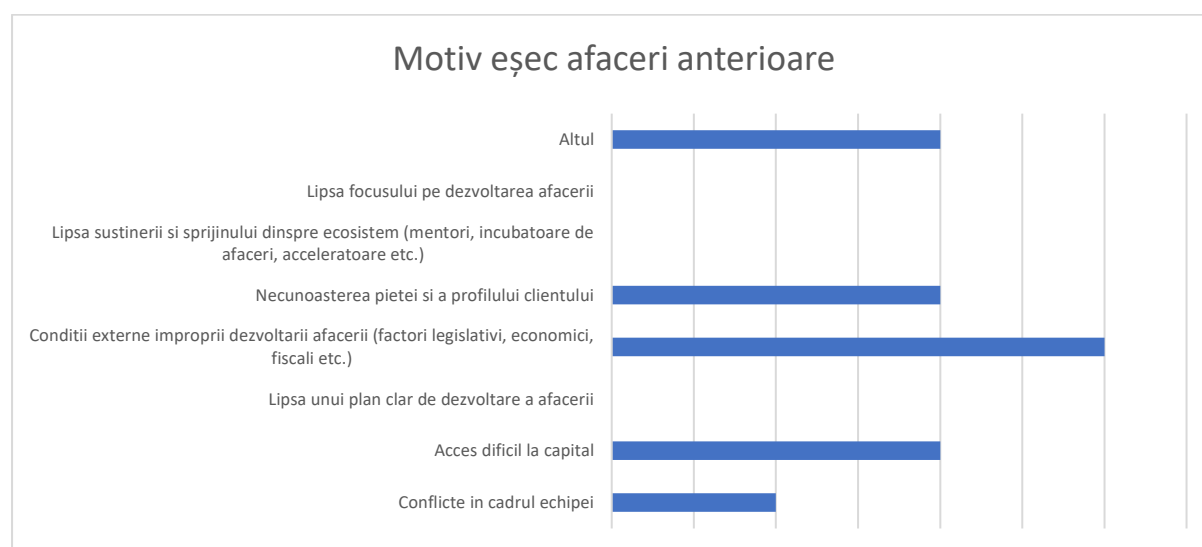
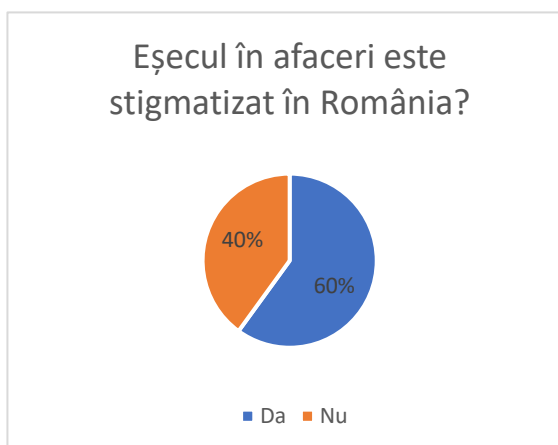
Majoritatea participanților la sondaj desfășoară și alte activități în afară de gestionarea afacerii proprii (80% dintre respondenți sunt fie angajați în mai multe companii, fie fac și freelancing, fie sunt studenți).

Antreprenorii au experiență în afaceri anterioare care au eșuat

45% dintre respondenți au fost implicați în afaceri care au eșuat, iar majoritatea respondenților apreciază că eșecul în afaceri este stigmatizat în România (60%).

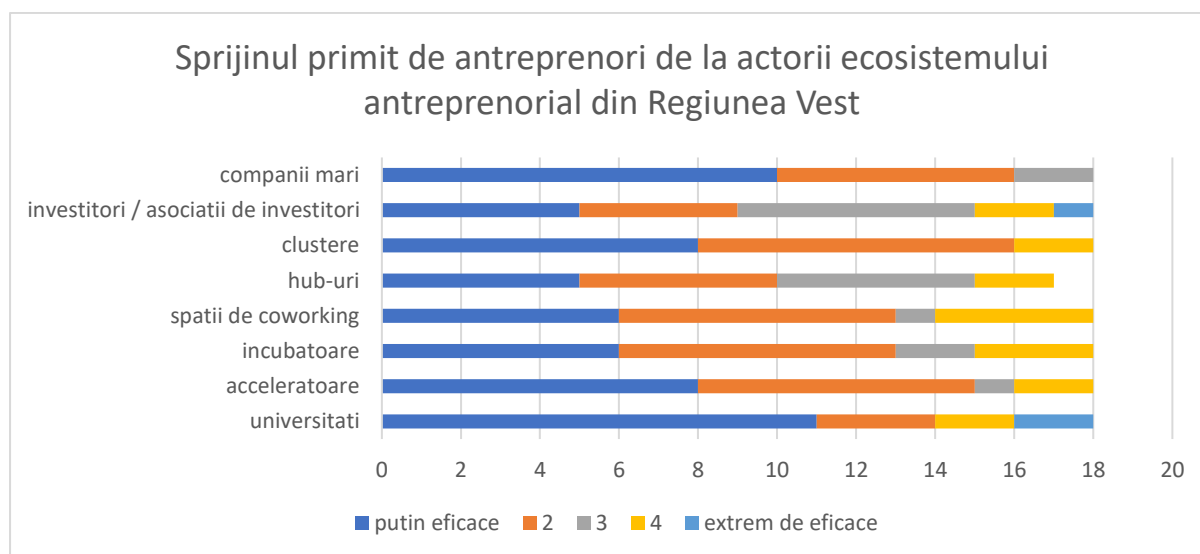
Antreprenorii chestionați au manifestat o tendință evidentă către a „externaliza” responsabilitatea eșecului în afaceri către condițiile externe improprie (15% dintre respondenți au considerat acesta fiind motivul principal al eșecului). Antreprenorii au identificat, de asemenea, ca motive ale eșecurilor: accesul dificil la capital, necunoașterea pieței/profilului clientului, conflictele în cadrul echipei, dar și pandemia COVID-19.

Sprijinul primit de antreprenori din partea ecosistemului este încă insuficient

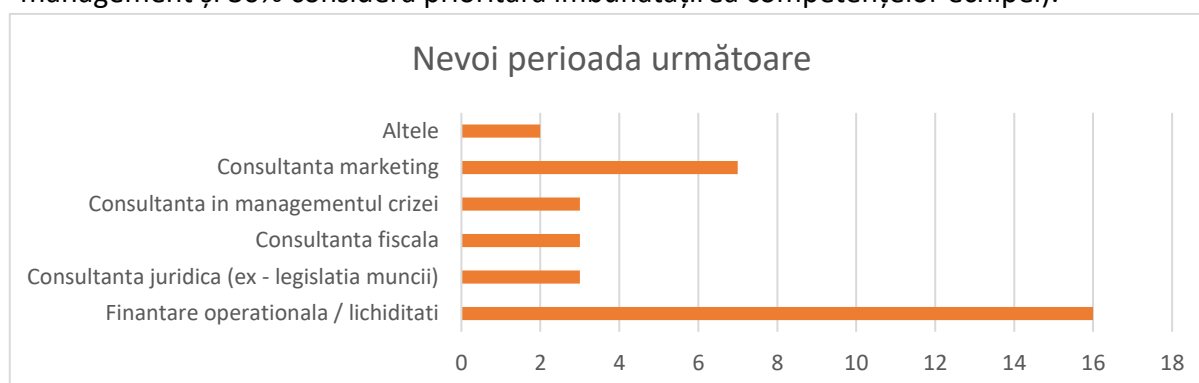
Antreprenorii participanți la cercetare au indicat că în general sprijinul primit din partea actorilor din ecosistem este încă insuficient. Peste 70% dintre respondenți au considerat că sprijinul din partea companiilor mari, clusterelor, huburilor, spațiilor de coworking, incubatoarelor, acceleratoarelor și universităților este mai degrabă puțin eficient. Cu toate

acestea, antreprenorii au apreciat ca mai eficace sprijinul pe care îl primesc din partea investitorilor/asociațiilor de investitori – mai ales în contextul dezvoltării [Growceanu](#), rețeaua de business angels cu sediul în Timișoara.

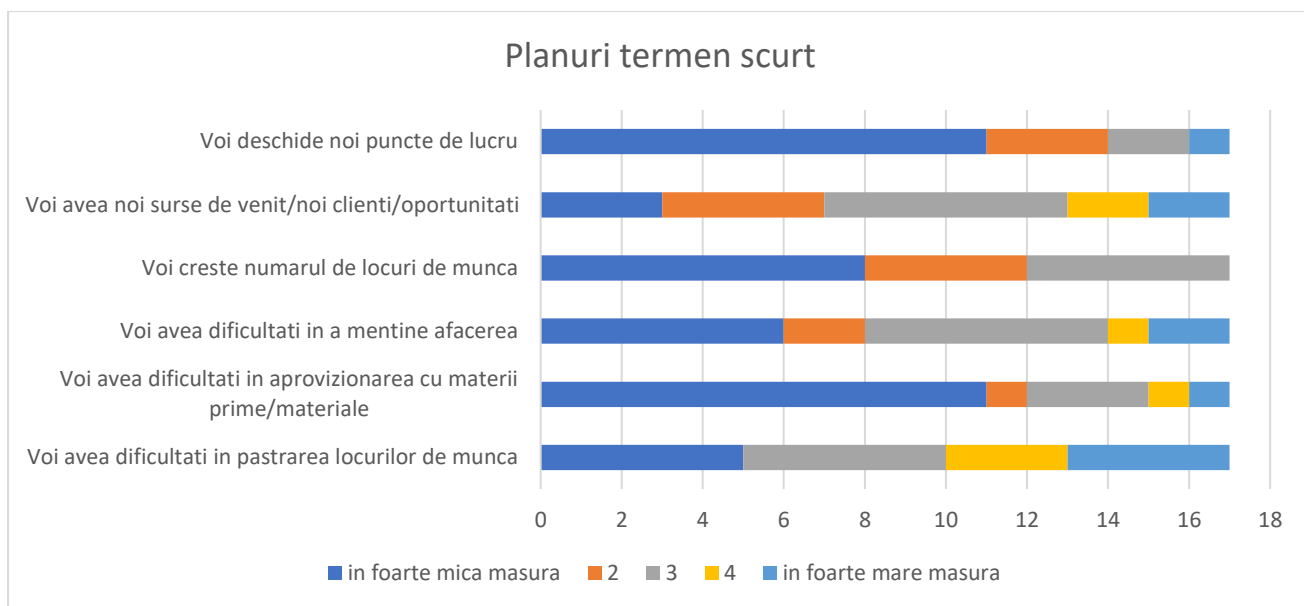
Cash-flow-ul – principala preocupare a antreprenorilor în perioada următoare

Antreprenorii consultați au indicat ca principală nevoie în perioada următoare finanțarea operațională (80% dintre respondenți) și într-o măsură mai mică consultanța de marketing (35%). Corelat cu aceste informații privind nevoile, prioritățile antreprenorilor pentru următorul an sunt tot din zona asigurării lichidităților: creșterea vânzărilor (75%) și dezvoltarea produselor (50%). O importanță mai mică este acordată dezvoltării personale (doar 20% dintre antreprenori consideră prioritară îmbunătățirea competențelor proprii de management și 30% consideră prioritară îmbunătățirea competențelor echipei).

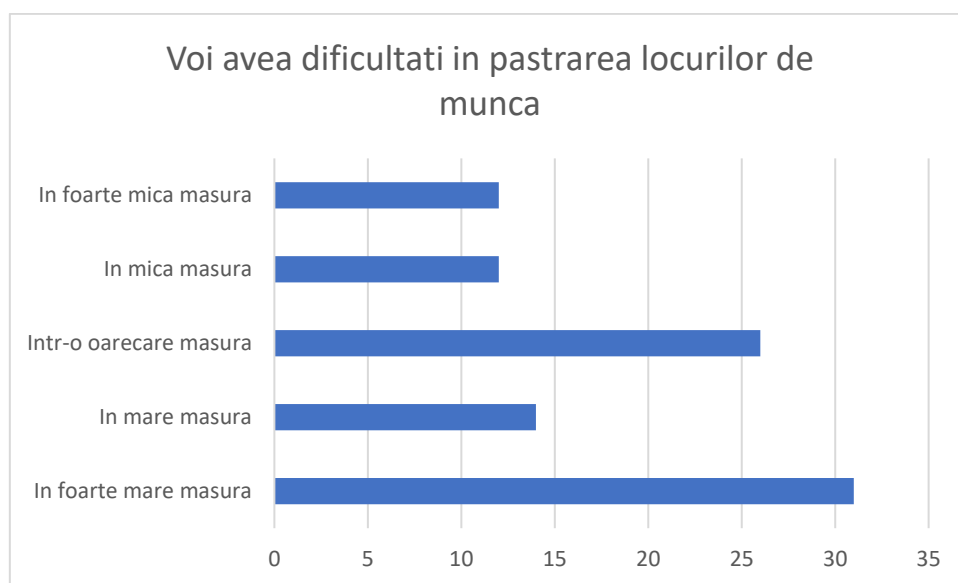

Rezerve privind perioada următoare

Contextul pandemic actual influențează în mare măsură previziunile antreprenorilor care în acord cu atmosfera generală sunt mai degrabă rezervați cu privire la planurile pe termen scurt. Toți estimează că nu vor crește numărul locurilor de muncă, iar unii dintre ei indică că vor avea mari dificultăți în a menține numărul actual de angajați (24%).

Se remarcă faptul că previziunile pe termen scurt ale antreprenorilor nu s-au modificat în foarte mare măsură față de luna mai 2020, atunci când fonduri-structurale.ro a derulat un [prim sondaj](#) cu privire la nevoile startup-urilor la nivel național. Dintre cei 96 de respondenți de la nivelul Regiunii Vest, peste 32,2% apreciau că vor avea mari dificultăți în păstrarea locurilor de muncă, tendință evidentă și în contextul acestui nou sondaj derulat la peste 6 luni față de prima inițiativă.

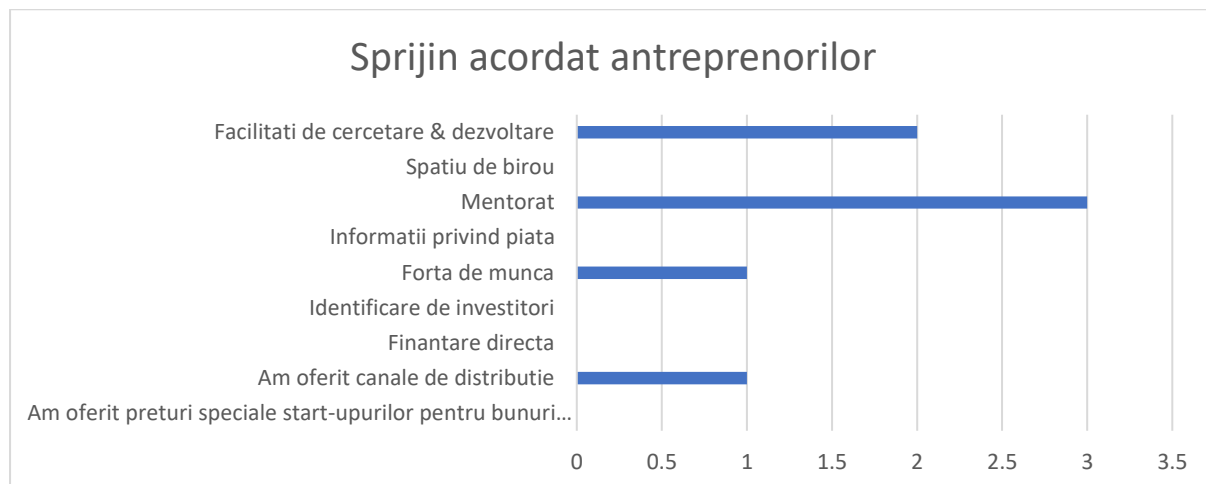
Rezultate și concluzii ale analizei la nivelul companiilor mari

La cercetare au participat 6 companii mari active în Regiunea Vest (inclusiv FLEX, Nokia, Continental). Dintre cele 6 companii participante la sondaj, jumătate au declarat că au oferit sprijin ecosistemului antreprenorial din Regiunea Vest.

Mentoratul – principalul instrument de sprijin din partea companiilor mari pentru antreprenori în Regiunea Vest

Companiile mari care sprijină ecosistemul antreprenorial din Regiunea Vest oferă în special servicii de mentorat afacerilor mici, dar oferă și acces la facilitățile proprii de cercetare &

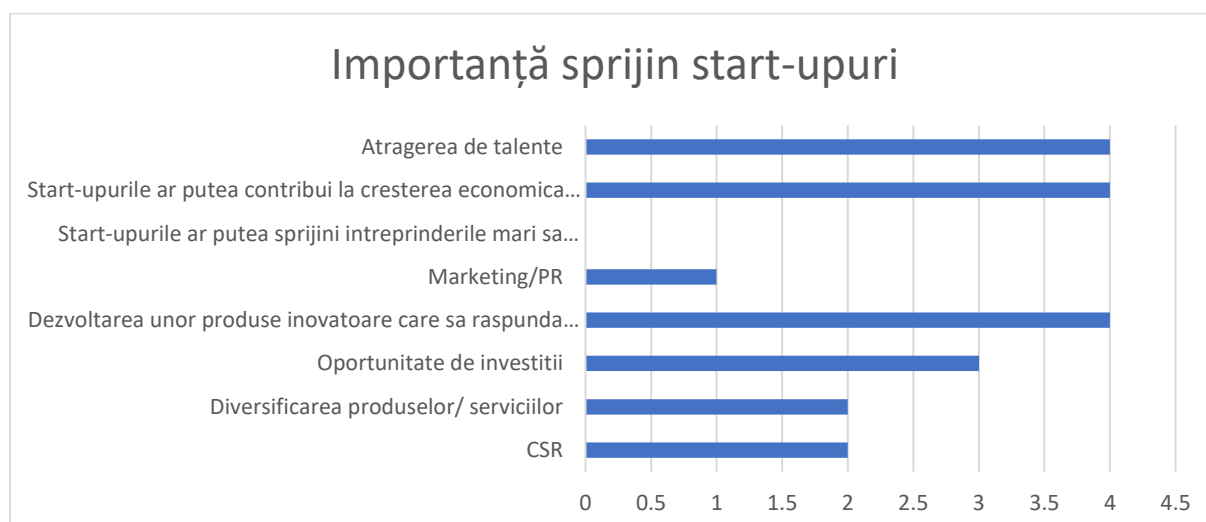
dezvoltare și canale de distribuție. Niciuna dintre companiile respondente nu oferă informații privind piața/prețuri speciale pentru start-up-uri/spațiu de birou, dar nici sprijin pentru identificare de investitori sau finanțare directă (acest sprijin limitat este reflectat și în răspunsurile antreprenorilor care, așa cum am arătat mai sus, consideră că încă nu beneficiază de suficientă asistență pentru reușită din partea ecosistemului).

Motivele indicate de companiile mari care au declarat că nu sprijină ecosistemul antreprenorial sunt legate mai degrabă de cultura organizațională proprie și mai puțin legate de potențialul startupurilor din regiune: pentru companiile respondente sprijinirea ecosistemului antreprenorial nu este o prioritate internă, nu cunosc modalități în care se pot implica sau consideră că profilul firmelor nu se pliază pentru a acorda un astfel de sprijin.

Companiile mari din regiune recunosc importanța sprijinului start-upurilor

Sondajul a arătat că reprezentanții companiilor mari identifică motive sustenabile pentru care acestea ar trebui să fie interesate să sprijine start-upurile din regiune – ceea ce indică nevoia pentru a derula programe educative și de motivare a întreprinderilor mari pentru implicare în astfel de inițiative.

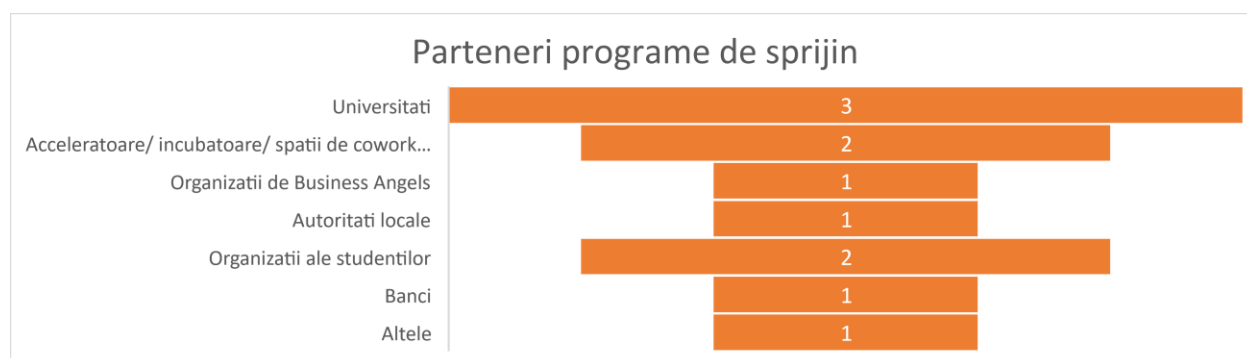

Chiar dacă reprezentanții companiilor mari identifică multe motive de implicare în sprijinirea start-upurilor, nici un respondent nu recunoaște că start-upurile pot avea un rol important în

sprijinirea întreprinderilor mari să crească (spre exemplu prin procese inovatoare sau produse „lean” mai prezente în general la nivelul întreprinderilor mici).

Universitățile – cei mai importanți parteneri ai companiilor mari

Companiile mari din regiune care desfășoară programe de sprijin pentru antreprenori lucrează pentru a livra aceste servicii cu universitățile din regiune, dar și cu acceleratoare/spații de coworking, organizații ale studenților, organizații ale business angels, autorități locale și bănci.

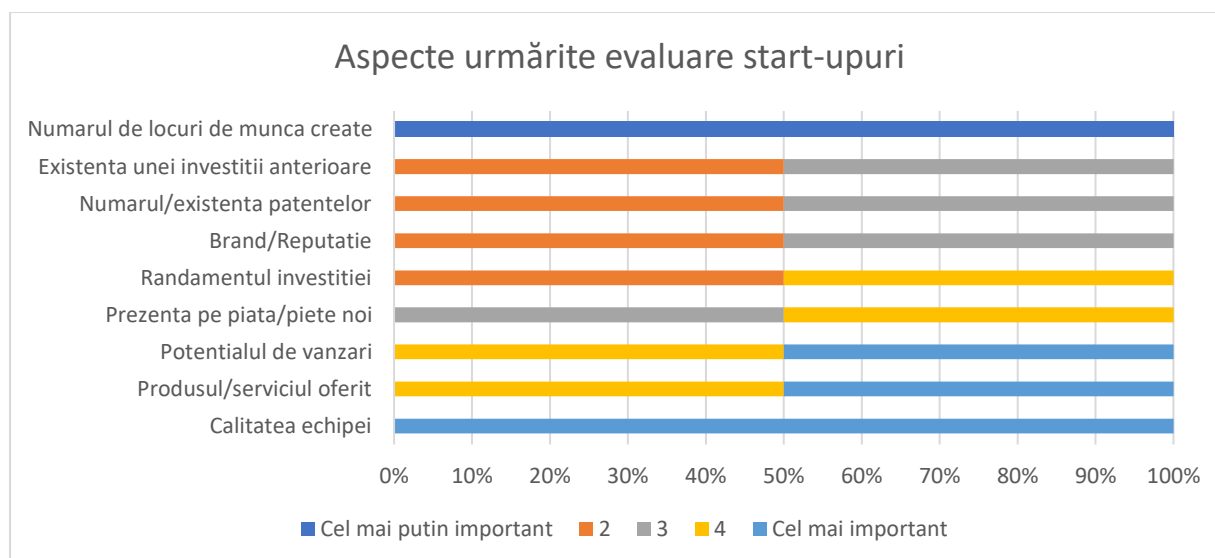

Rezultate și concluzii ale analizei la nivelul investitorilor

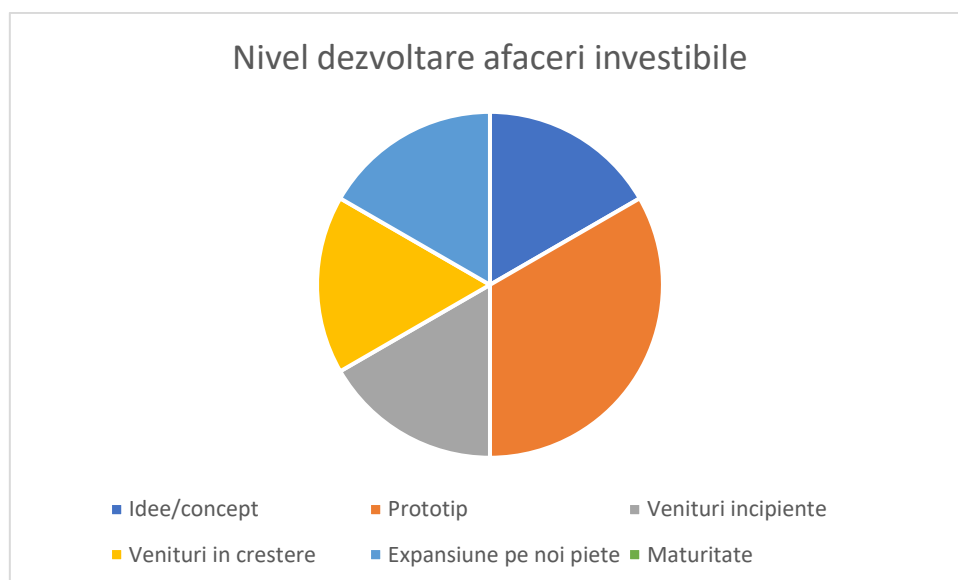
La sondaj au participat doi reprezentanți ai investitorilor de la nivel regional (o asociație de business angels și un accelerator finanțat din fonduri publice). Cele două organizații au investit în 2020 până în 2,5 milioane de euro în businessurile din regiunea Vest. Cele două organizații estimează o reducere a investițiilor în anul 2021 și pe fondul reducerii oportunităților de finanțare publică a start-upurilor.

Calitatea echipei – cel mai important element urmărit în evaluarea start-upurilor

În luarea deciziilor privind investiția, participanții la chestionar au fost de acord că cel mai important element este calitatea echipei care urmează să implementeze planul de afaceri. Potențialul de vânzări și produsele/serviciile oferite sunt, de asemenea, importante. Pe de altă parte, investitorii sunt de acord că numărul de locuri de muncă create contează în cea mai mică măsură atunci când se evaluează potențialul unor astfel de companii.

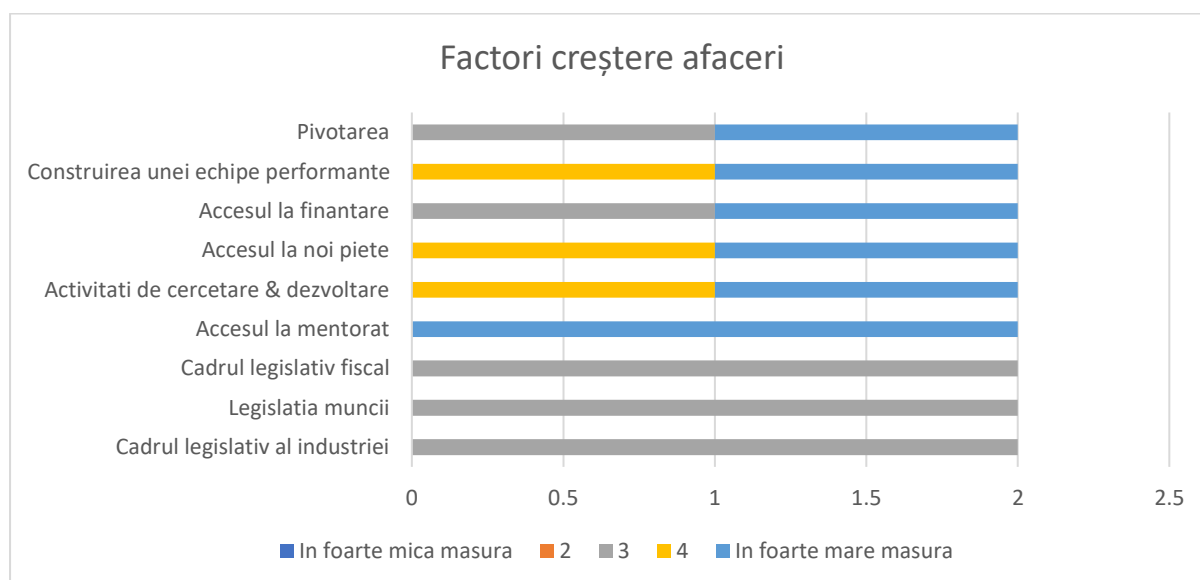
Investitorii chestionați au menționat că vor realiza investiții în toate stadiile de dezvoltare incipientă (idee, prototip, venituri), mai puțin în afacerile mature – pentru care de obicei există alte oportunități de finanțare (ex: produse bancare).

Experiența investitorilor chestionați arată că start-upurile din Regiunea Vest au strategii realiste stabilite sau în pregătire pentru creștere/scalare.

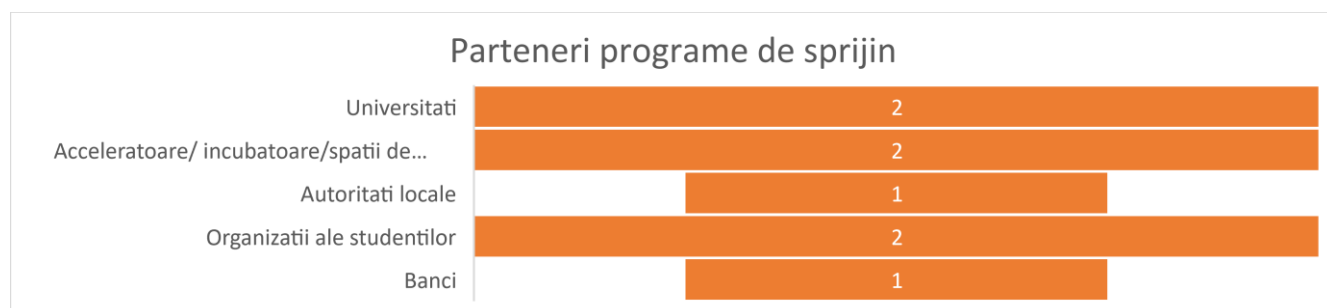
Mentoratul – cel mai important factor care influențează creșterea afacerilor

Investitorii consideră că accesul la mentorat este cel mai important factor care va influența creșterea afacerilor în Regiunea Vest. Acesta este urmat de accesul la activități de cercetare & dezvoltare și de accesul la noi piețe, construirea unei echipe performante (și în corelare cu concluzia de mai sus privind importanța echipei), pivotarea și accesul la finanțare.

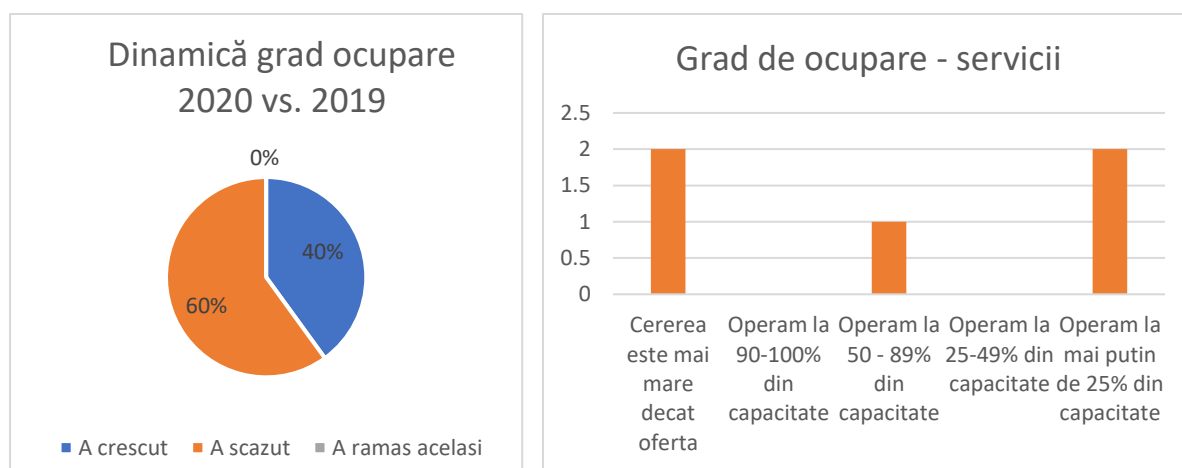
Universitățile – din nou cel mai important partener pentru derularea programelor de sprijin pentru ecosistemul antreprenorial

Similar companiilor mari, și investitorii din Regiunea Vest indică universitățile ca principalii parteneri pentru programele de sprijin dedicate ecosistemului antreprenorial din regiune. Acestea sunt urmare de acceleratoare/spații de coworking și de organizațiile studențești.

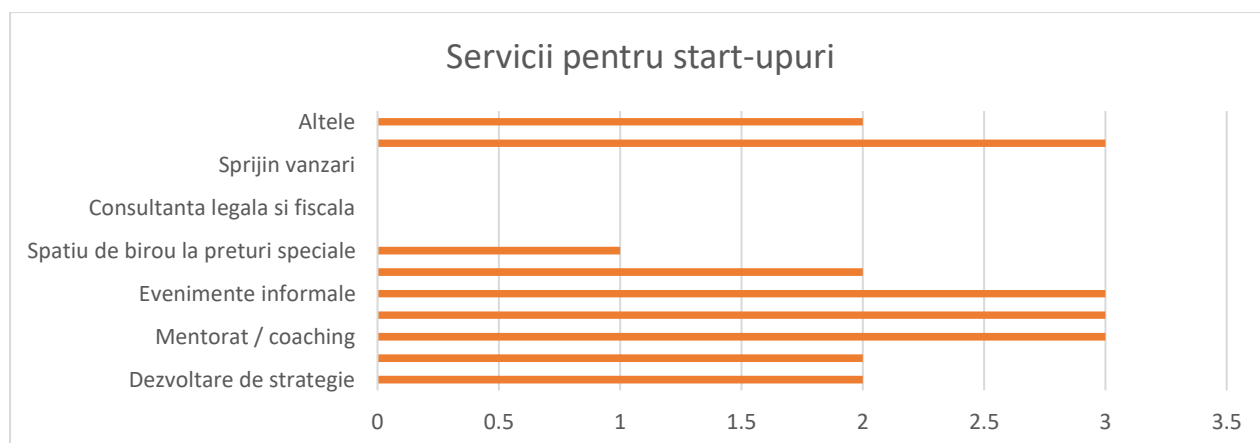

Rezultate și concluzii ale analizei la nivelul acceleratoarelor/incubatoarelor/spațiilor de coworking

La sondaj au participat 6 organizații de tip accelerator/incubator/spațiu de coworking active în Regiunea Vest care au înregistrat experiențe diferite în livrarea serviciilor către ecosistemul antreprenorial în Regiunea Vest. Pentru majoritatea dintre cei chestionați gradul de ocupare în 2020 a scăzut față de 2019, iar serviciile sunt furnizate la o capacitate mai mică. Există și două organizații care au înregistrat o cerere mai mare de servicii față de capacitatea proprie.

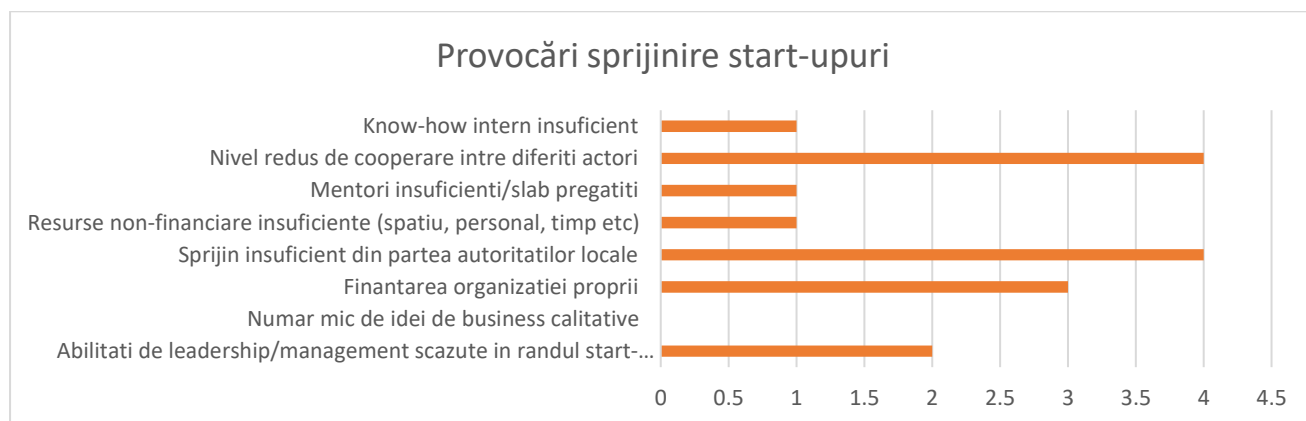

Organizațiile participante la sondaj oferă o gamă amplă de servicii către startupuri: mentorat, oportunități de networking, organizarea de evenimente specifice, sprijin pentru internaționalizare, dar și facilitarea accesului la finanțare rezultată din aplicații de proiecte europene și un spațiu informal de tip cafenea/băcănie.

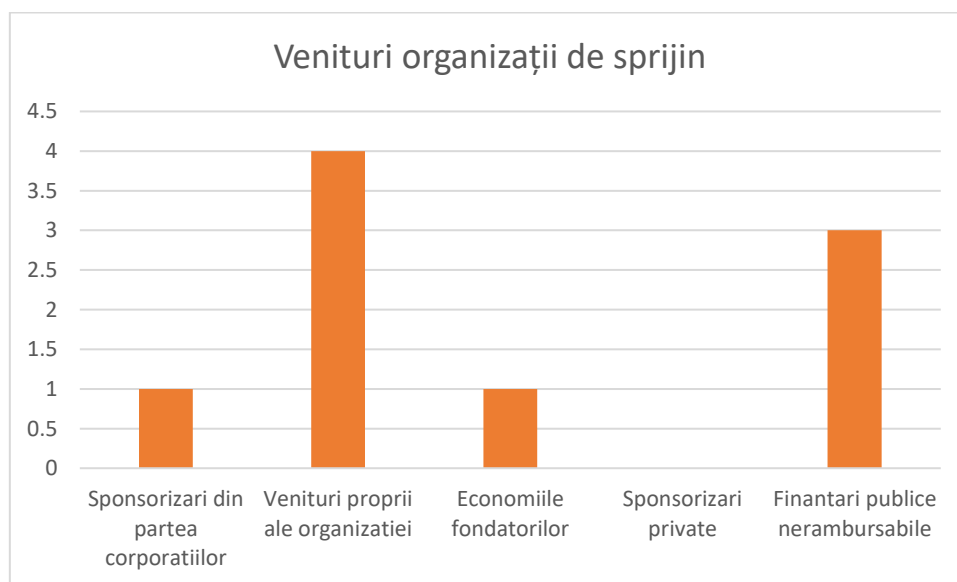

Cooperarea din cadrul ecosistemului și implicarea insuficientă din partea autorităților locale – provocările principale ale organizațiilor de sprijinire a start-upurilor

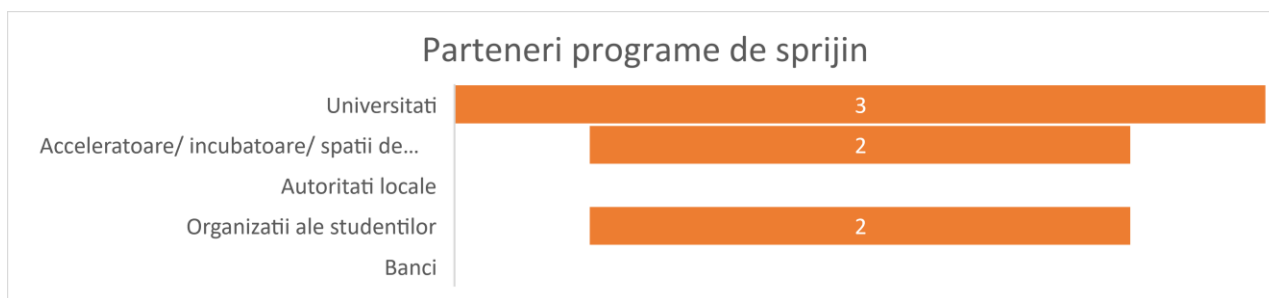
Organizațiile chestionate au indicat ca principale provocări în sprijinirea startupurilor sprijinul insuficient din partea autorităților locale și nivelul redus de cooperare între diferiți actori din ecosistem. Aceste provocări sunt completate de probleme legate de finanțarea organizațiilor și abilitățile manageriale reduse în rândul startupurilor. Respondenții au indicat și lacune de know-how intern, resurse non-materiale și implicarea mentorilor valoroși, dar niciuna dintre organizații nu a indicat numărul mic de idei de business calitative ca fiind o barieră – indicând astfel potențialul acestei zone.

Majoritatea organizațiilor de sprijin participante la sondaj se autosusțin din venituri proprii, dar o parte importantă dintre acestea beneficiază și de sprijin public prin finanțări nerambursabile, sponsorizări sau utilizează economiile fondatorilor.

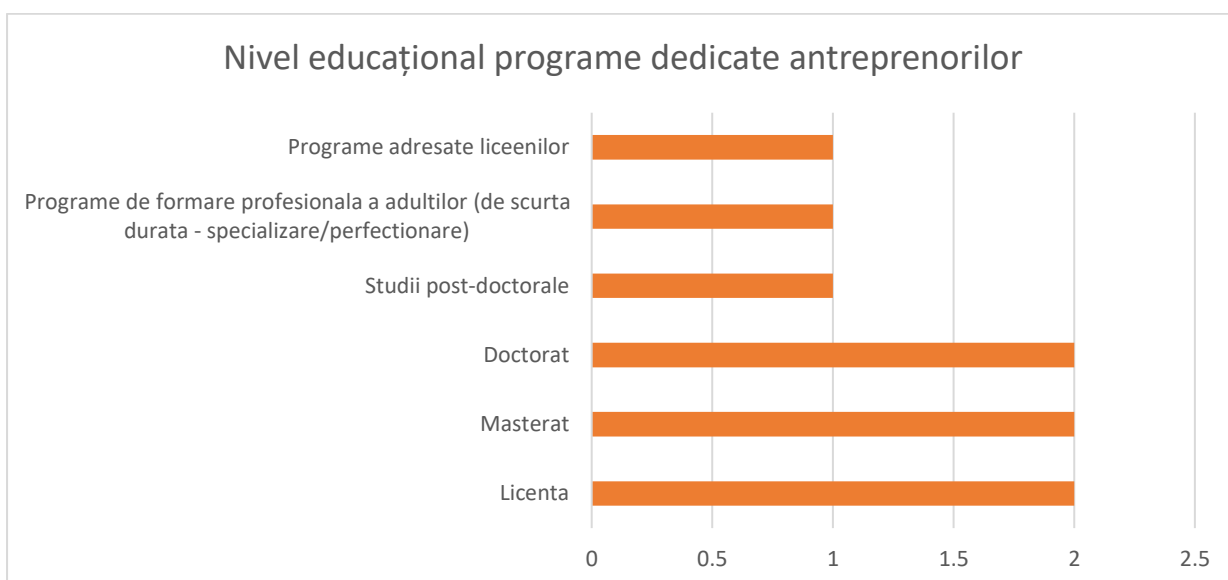
Majoritatea organizațiilor chestionate derulează programe de sprijin dedicate antreprenorilor (80%) și, similar celorlalți actori prezentați mai sus, au ca principali parteneri universitățile din regiune, urmate de alte organizații de sprijin antreprenorial și de organizațiile studențești.

Rezultate și concluzii ale analizei la nivelul universităților

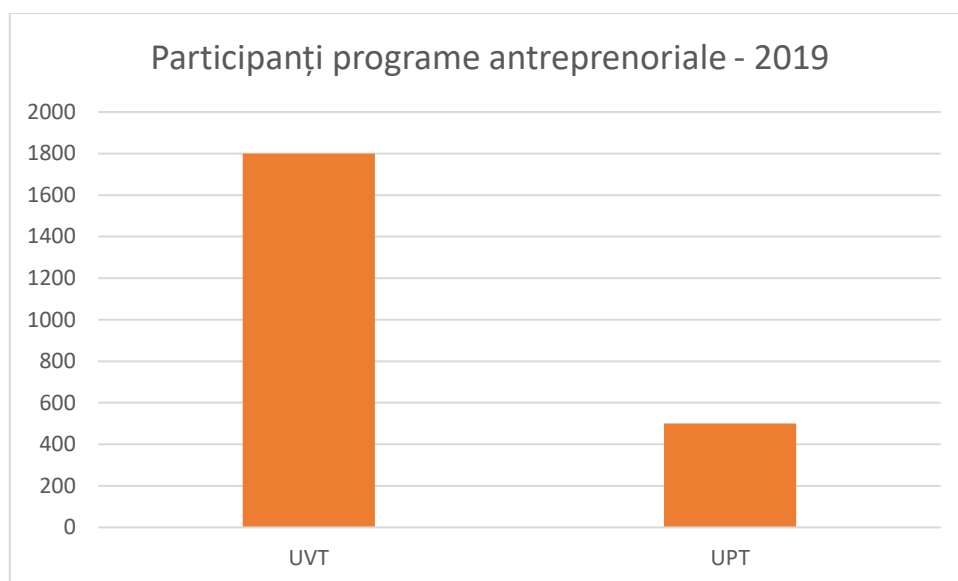
La cercetare au participat reprezentanți ai celor două universități etalon din Regiunea Vest: Universitatea de Vest din Timișoara și Universitatea Politehnică Timișoara, ambele instituții derulând programe de sprijin a antreprenorilor din regiune.

Cele două instituții desfășoară programe de pregătire a antreprenorilor la diferite niveluri educaționale – de la programe adresate liceenilor („Timișoara Creativă” derulat de UVT), la programe de formare profesională a adulților, studii post-doctorale. Ambele universități oferă sprijin pentru antreprenori prin programe de licență/masterat/doctorat.

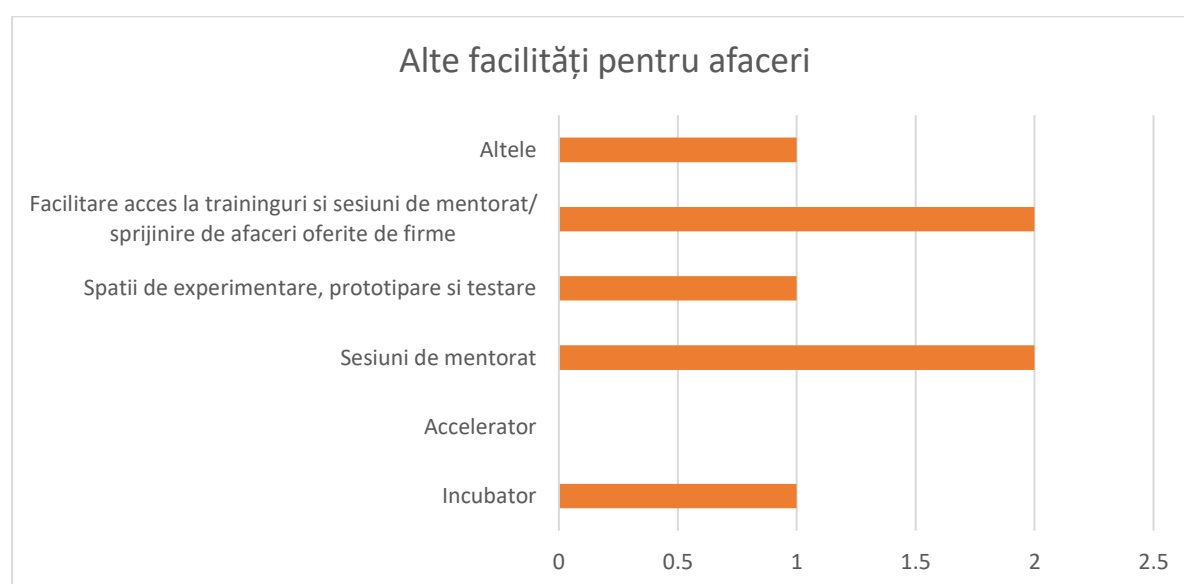

2300 de participanți la programe dedicate antreprenorilor organizate de universitățile din Regiunea Vest în 2019

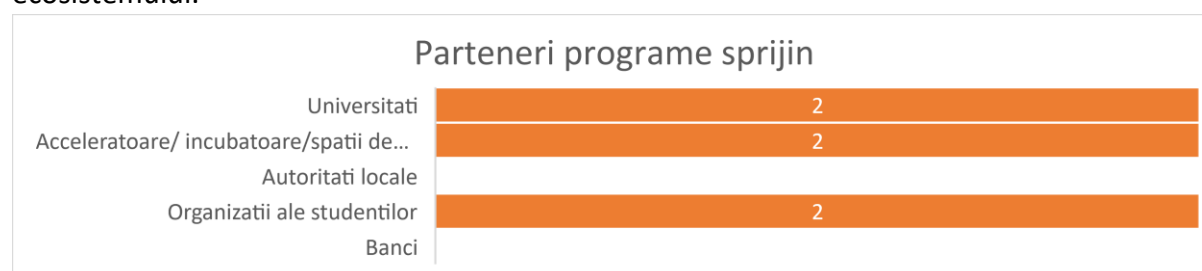
Conform estimărilor reprezentanților celor două universități, peste 2300 de persoane au luat parte în anul 2019 la programele dedicate antreprenorilor (licență /masterat/ doctorat/ studii postdoctorale/ programe de formare profesională a adulților/ programe adresate liceenilor / altele) organizate de acestea.

Ambele universități oferă și alte servicii pentru ecosistemul antreprenorial: ambele facilitează accesul la traininguri și sesiuni de mentorat. În plus, UVT oferă și servicii de incubare, pe când UPT oferă spații de experimentare, prototipare și testare.

Ambele universități desfășoară programe de sprijin cu alți actori ai ecosistemului (alte universități, organizații de sprijin antreprenorial, organizații ale studenților) – deschiderea manifestată de universități a fost confirmată în cadrul studiului de toți ceilalți membri ai ecosistemului.

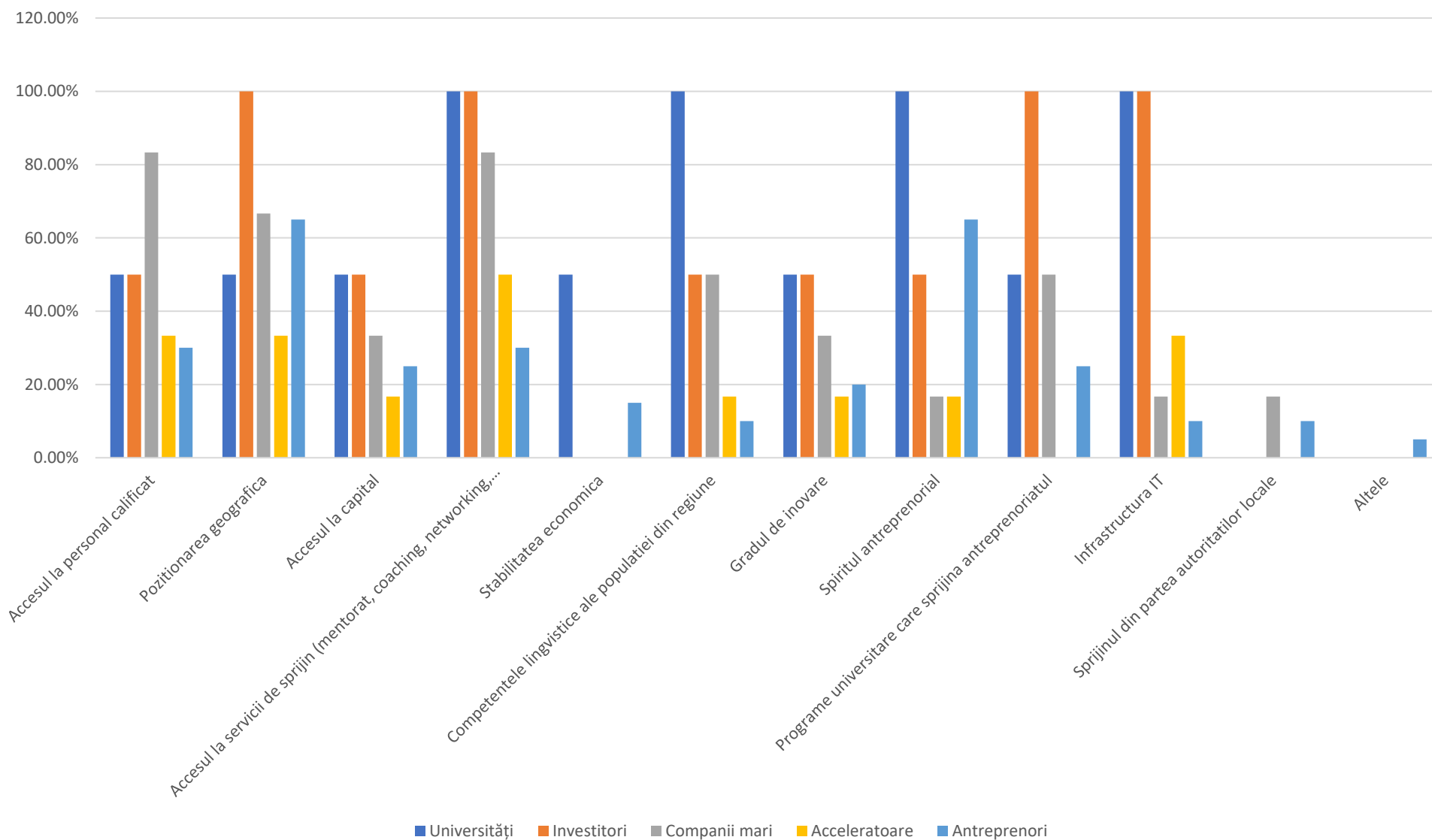

Puncte forte ecosistem antreprenorial Regiunea Vest

În cadrul chestionarelor toți respondenții indiferent de categorie au fost invitați să aprecieze care sunt punctele forte ale ecosistemului antreprenorial din Regiunea Vest.

Investitorii și universitățile au fost de acord că Regiunea Vest are ca atu-uri infrastructura IT și accesul la servicii de sprijin. Investitorii mai consideră că poziția geografică și programele universitare în domeniu contribuie la succesul antreprenorilor. Universitățile au apreciat competențele lingvistice și spiritul antreprenorial al locuitorilor din regiune. Companiile mari au apreciat accesul la personalul calificat și accesul la servicii de sprijin ca foarte importante. Antreprenorii consideră poziționarea geografică și spiritul antreprenorial ca cele mai importante atu-uri.

Puncte forte ecosistem antreprenorial Regiunea Vest

Concluzii

- Sprijinul primit de antreprenorii din Regiunea Vest din partea celorlalți actori ai ecosistemului este încă insuficient. Totuși serviciile de mentorat oferite antreprenorilor sunt prezente și apreciate, un rol important avându-l universitățile, spațiile de coworking și cu precădere Growceanu, rețea de BA cu sediul în Timișoara.
- Rol scăzut al autorităților locale în dezvoltarea ecosistemului.
- Regiunea Vest beneficiază de un activ sistem universitar, în care educația antreprenorială este considerată prioritate. (în 2019 un număr de 2300 de studenți au beneficiat de programe de educație formală și informală în dezvoltare antreprenorială)
- În contextul pandemiei, cash-flow-ul afacerilor este principala preocupare a antreprenorilor
- Deși recunosc beneficiile acordării de sprijin ecosistemului antreprenorial din regiunea Vest, majoritatea companiilor mari nu cunosc modalități prin care se pot implica; este evidentă nevoia organizării unor programe/acțiuni prin care companiile mari pot fi motivate de a avea o prezență mai pregnantă în sprijinirea start-up-urilor
- Investitorii caută echipe valoroase în care să investească
- În 2020 gradul de ocupare/ utilizare a serviciilor oferite de organizațiile suport start-upurilor a scăzut, dar există potențial de creștere/revenire în anul 2021
- Universitățile din Regiunea Vest sunt apreciate de cei mai mulți factori interesați ca un partener important pentru derularea programelor de sprijin pentru ecosistemul antreprenorial din Regiune. Rolul acestora va crește, iar serviciile oferite antreprenorilor diverse (training, mentorat, finanțare) în condițiile în care unele dintre universități le prezente în regiunea Vest vor beneficia de finanțare prin apelul Innotech Student.
- Puncte forte ecosistem antreprenorial Regiunea Vest resimțite de membrii ecosistemului:
 - o Accesul la servicii de sprijin (mentorat, coaching, networking, programe educaționale)
 - o Infrastructura IT
 - o Poziționare geografică
 - o Spiritul antreprenorial

Dragoș Jaliu

Partener & Consultant Senior
fonduri-structurale.ro
0722.202.037
jaliud@fonduri-structurale.ro

Raluca Prelucă

Partener & Consultant Senior
fonduri-structurale.ro
0725.0725.33
rpreluca@fonduri-structurale.ro

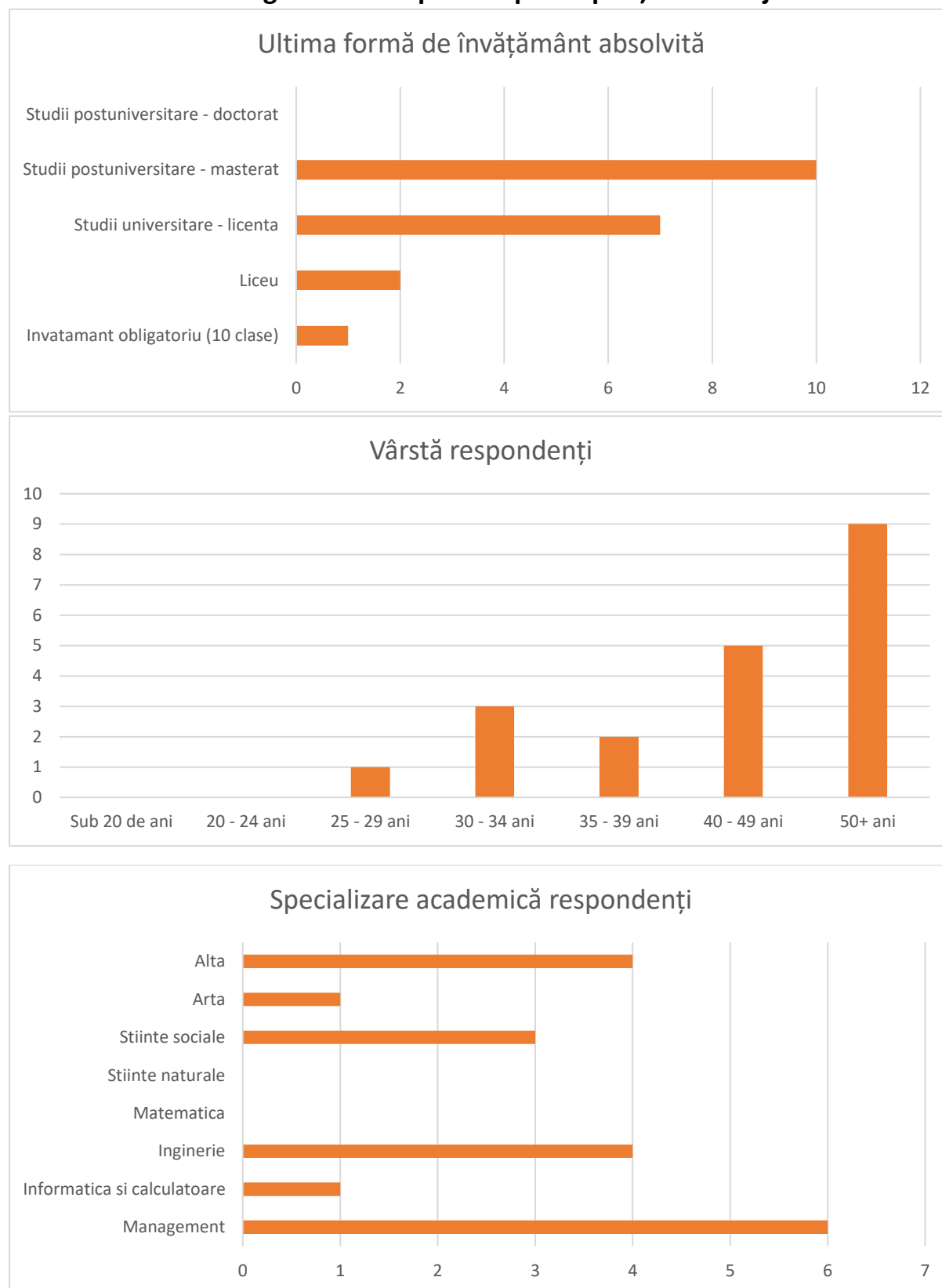

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

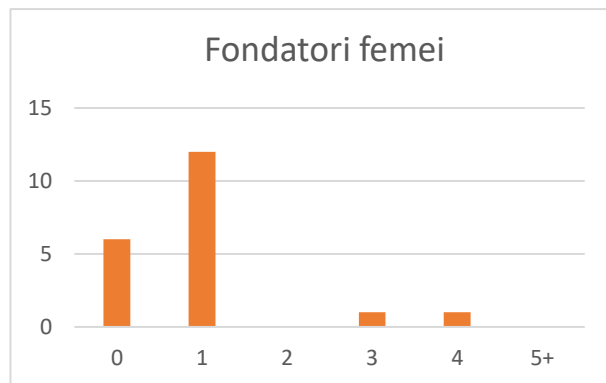
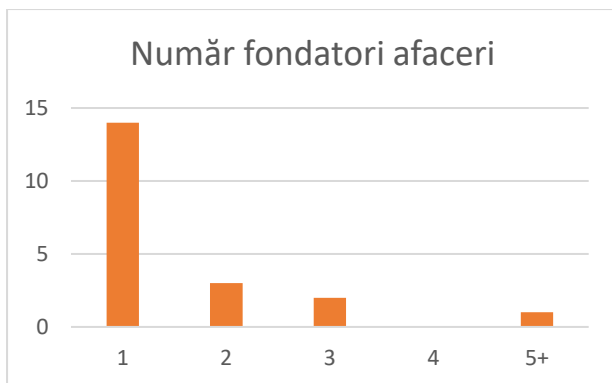
Analiză realizată în cadrul proiectului „Atelierul de Antreprenori” implementat de Universitatea de Vest din Timișoara în parteneriat cu Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL.

Anexe

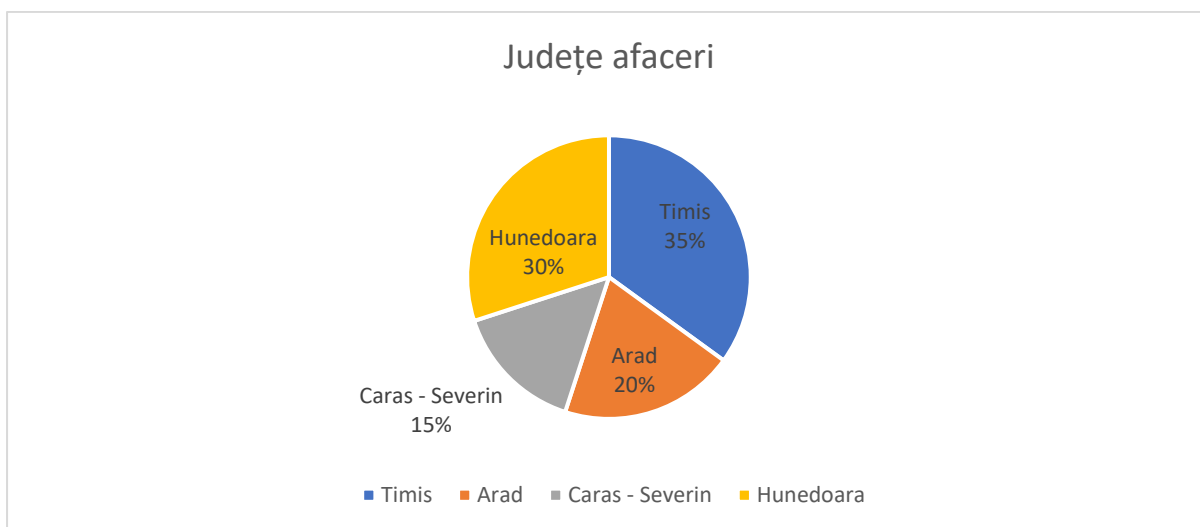
Anexa 1 - Date demografice antreprenori participanți la sondaj

Dintre participanții la sondaj, majoritatea companiilor au un unic fondator și în cele mai multe sunt implicate fondatoare femei:

Localizare afaceri

Anexa 2 – Membrii ecosistemului antreprenorial Regiunea Vest

Start-up-uri		
Afaceri „lifestyle” & sociale		
Nr. Crt.	Nume	Link
1	Personall Agency	https://personallagency.ro/
2	Narativ Specialty Coffee	https://narativcoffee.ro/
3	Artan Technologies	http://artan.ro/
4	Verbolex Automatizări	https://www.facebook.com/VerbolexAutomatizari/?ref=page_internal
5	eDesk Factory	https://www.edeskfactory.com/
6	Habarnam Club de Joacă și Lectură	https://www.facebook.com/LudotecaHabarnam/?ref=page_internal
7	RSB Roabaris Relax	http://www.cabinetabaris.com/
8	HOW-TO-BUSINESS	http://www.startupkids.ro/
9	Kids Joy House	https://www.facebook.com/Kids-Joy-House-272914740328001
10	Wise Business Plans	https://wisebusinessplans.ro/
11	AL-MA Friends Start	http://www.theplayscape.ro/home
12	SWD Southwest Digital Stanoievici	https://southwest.ro/
13	MARA PRO GYM FITNESS	https://www.facebook.com/Spinning-Bike-la-Resita-105840597436358/?ref=page_internal
14	Vivo Media Production	https://vivomedia.ro/
15	RAWSHOKO VEGAN	https://www.facebook.com/RawShoko
16	West Wood Craft	https://www.facebook.com/West-Wood-Craft-111068033646938/
17	Rising Concept 2019	https://frame-advertising.ro/
18	ARTIPIC ART BOX	https://artipic.ro/
19	Vsmart Auto Management	http://vsmart.ro/
20	TRS Synergy Development TM	https://www.facebook.com/TRS-Trainings-109816520368703/?modal=admin_todo_tour
21	Sabine JWLR	https://www.facebook.com/sabineatelier/about/?ref=page_internal
22	TIMI E-BIKE Curier	https://www.e-bikecurier.ro/
23	OVIMUZIK-SOUND	https://ovimuzik-studio.ro/
24	Apex Business Advisory	https://apexadvisory.ro/
25	BRIADEN Construcții	https://briaden.ro/
26	123 Form Builder	https://www.123formbuilder.com
27	Crystal Matrix	https://www.crystal-matrix.com/#pricing
28	XVision	https://xvision.app/about-us
29	AntSignals	https://antsignals.com
30	FLAVIUS TRANSPORTER SRL	https://www.facebook.com/FlaviusTransporter/
31	Briteon Romania	http://www.briteon.ro
33	Smart Project	https://smartproject.ro
34	BNG Ferendia IT	https://ferendia.com
35	Casa de cultură	https://casadecultura.art/en/
36	HUR Software SRL	https://www.linkedin.com/company/hur-software/about/
37	EVENIMENTE BAILO PARA TI SRL	https://www.evenimentebailoparati.com/ACASA/

38	THE CARE HUB SRL	https://thecarehub.ro/
39	DIONIS LOVE FOR WINE SRL	https://www.facebook.com/dionisloveforwine/
40	RESHAPING PARIS SRL	https://www.reshaping.ro/
41	PALOMA FASHION SRL	https://www.facebook.com/PalomaFas/
42	DECORATII REABILITATIRI RUSTICE	http://www.reformerustice.com/index.html
43	LAILUI CONCEPT SRL	https://lailuiconcept.com/
44	GLOBAL GREEN MORGAN SRL	https://www.facebook.com/Global-Green-Morgan-101373774569393/
45	SECRETUL AFRODITEI BY RAMONA SRL	https://www.facebook.com/Secretul-Afroditei-by-Ramona-107717097859094/
46	BRUTĂRIA GUSTUL NATURII SRL	https://www.facebook.com/Brutaria-Gustul-Naturii-115751759976819/
47	Oilright România	https://www.oilright.ro/
Start-upuri tech		
48	Sensix	https://sensix.io/
49	IndexAR	https://indexar.tech/
50	Campfire Tales	https://www.facebook.com/campfiretalesTM
51	Reactive Boards	https://www.facebook.com/reactiveboards/
52	BONOBO	https://www.facebook.com/bonoboapp.ro/
53	Oncochain	https://www.oncochain.com/
54	Able Hill Vision	https://ablehillvision.com/
55	Clusterr	https://clusterr.io/home
56	SkillView	https://skillview.io
57	Ready Set Holiday	https://www.readysetholiday.co
58	nJoy	https://www.njoy.global
59	Seneka-Studios	https://www.facebook.com/senekastudios
60	ICMED	http://icmed.ro
61	Cozmoslabs - WordPress Plugins	https://www.cozmoslabs.com
62	History Lapse	https://historylapse.org
63	Symme3D	https://www.facebook.com/symme3d

Finanțare & Sprijin (bănci, instituții de micro-finanțare, fonduri de capital de risc, angel investors, multinaționale, corporații)		
Fonduri de investiții/ Business Angels		
Nr. Crt.	Nume	Link
1	Sparking Capital	https://www.sparkingcapital.com
2	Gapminder VC	https://gapminder.vc
3	Early Game Ventures	https://earlygame.vc
4	SeedBlink	https://seedblink.com
5	Consolid8.ro	https://www.consolid8.ro
6	ROCA X	https://rocax.ro
7	Black Sea Fund	https://www.blacksea.fund
8	GECAD Ventures	https://gecad.com
9	Impetum Group	https://impetumgroup.com
10	Catalyst Romania	http://catalystromania.ro/

11	Growceanu	https://www.growceanu.ro/
12	CITR	https://www.citr.ro
13	Synerb	https://synerb.org/?fbclid=IwAR1sTiZxh97LQwd5Yc5-dipnRwNZhbMPD68dT7u_ONc8VH0eDGe0WaORU8k
Bănci / IFN		
1	BRD Groupe Societe Generale	https://www.brd.ro/companii
2	Alpha Bank	https://www.alphabank.ro
3	BCR	https://www.bcr.ro/ro/business
4	Banca Transilvania	https://www.bancatransilvania.ro/pentru-companii/
5	CEC Bank	https://www.cec.ro/
6	Raiffeisen Bank România	https://www.raiffeisen.ro/imm/
7	OTP Bank	https://www.otpbank.ro/ro
8	Leumi Bank	https://www.leumi.ro/
9	Intesa Sao Paolo	https://www.intesasanpaolobank.ro
10	CrediEurope	https://www.crediteurope.ro/
11	Garanti Bank	https://www.garantibbva.ro/ro/
12	Idea Bank	https://ro.idea-bank.ro/
13	Libra Bank	https://www.librabank.ro/
14	Vista Bank	https://www.vistabank.ro/
15	Patria Bank	https://www.patriabank.ro/
16	First Bank	https://www.firstbank.ro/
17	Procredit bank	https://www.procreditbank.ro/
18	UniCredit	https://www.unicredit.ro
19	ING Bank	https://ing.ro/
20	Citibank	https://www.citibank.com/icg/sa/emea/romania/romanian/
21	Vitas IFN	https://www.vitasromania.ro/
22	CREDITCOOP	https://noul.creditcoop.ro/en
23	BCR Social Finance	https://www.bcr-socialfinance.ro/ro/prima-pagina
24	BT Mic (IFN)	https://www.btmic.ro/
25	Patria Credit (IFN)	https://www.patriacredit.ro/
26	Advisers Financial IFN	https://www.advisers.ro/cine-suntem/advisers-ifn/
Întreprinderi mari		
1	Continental România	https://www.continental.com/ro-ro
2	Flextronics Romania	https://flex.com/
3	ATOS	https://atos.net/ro/romania
4	HELLA Romania	http://www.hella.com/hella-ro/index.html
5	Microsoft Romania	https://www.microsoft.com/ro-ro
6	BOSCH	https://www.bosch.ro/
7	IBM	https://www.ibm.com/contact/ro/ro/
8	Autoliv	https://careerromania.autoliv.com/
9	Mahle	https://www.mahle.com/en/about-mahle/locations/romania.jsp

10	Nokia	https://www.nokia.com/
11	LEONI	https://www.leoni.ro/ro/companie/
12	Deloitte	https://www2.deloitte.com/ro/ro.html
13	Wipro	https://www.wipro.com/
14	Dream Production	https://dreamproduction.com/en/services/
15	Vitesco Technologies	https://vitesco-technologies.com/en/
16	Tech Mahindra	https://www.techmahindra.com/en-in/?f=1517601023
17	Astra Rail	https://www.greenbrier-europe.com/production/arad/
18	ETA2U	https://www.eta2u.ro/
Alți finanțatori		
1	Kaufland România	https://despre.kaufland.ro/responsabilitate/programe-finantare.html
2	Hategan Foundation	https://www.fundatiahategan.ro/

ONG		
Nr. Crt.	Nume	Link
1	Liga AC	https://ligaac.ro/
2	Societatea Antreprenorială Studențească din UPT	https://sas.upt.ro/
3	BANAT IT	https://banatit.ro/
4	Fundația Județeană pentru Tineret Timiș	https://fitt.ro/
5	Asociația Română pentru Industria Electronică și Software	https://www.aries.ro/
6	Centrul de Tineret Mansarda - Centrul De Voluntariat Resita	https://www.facebook.com/centruldevoluntariat.resita
7	Centrul Gemologic Român	www.centrulgemologicroman.ro
8	Asociația pentru Promovarea Femeii din România	https://www.timisoreni.ro/despre/asociatia-pentru-promovarea-femeii-din-romania-apfr/
9	Fundația Pentru Voi	https://www.pentruvoi.ro/
10	Asociației One Source Timișoara	https://one-source.ro
11	Fridays for Future Timișoara	https://www.facebook.com/FridaysForFutureTimisoara/
12	CetățeanTM	https://www.facebook.com/cetateantm/
13	Asociația non profit L&C Consulting	https://asociatia-non-profit-l-c-consulting.eatbu.com/?lang=en
14	Verde pentru Biciclete	https://pedaleaza.ro/
15	Fundația Comunitară Timișoara	https://www.fundatiacomunitaratimisoara.ro/
16	Federatia Initiativa Timisoara	https://www.facebook.com/InitiativaTimisoara/
17	Asociația Prin Banat	https://prinbanat.org/
18	Asociația Sfera Timisoarei	https://www.sferatm.org/
20	JCI Timisoara	https://www.facebook.com/jcitimisoara/

21	Asociația Națională a Antreprenorilor	https://anaa.ro/
22	Fundația România Business Leaders	https://www.rbls.ro
23	Consiliul Investitorilor Stăini	https://fic.ro
24	Asociația Oamenilor de Afaceri din România	https://www.aoar.ro
25	Antreprenoria	https://antreprenoria.ro

Incubatoare, acceleratoare, spații de co-working		
Nr. Crt.	Nume	Link
1	Minds Hub	https://www.mindshub.ro/community/
2	Atelierul de antreprenori	https://startupatelieruldeantreprenori.projects.uvt.ro/
3	incubART makerspace	https://incubart.ro/
4	INCUBOXX	https://incuboxxtm.ro/
5	Centrul Regional de Afaceri Timișoara al CCIAT	https://www.facebook.com/CRAFT.CCIATimis/?ref=page_internal
6	Innovation Labs	https://www.innovationlabs.ro/
7	Cowork Timișoara	https://coworktimisoara.com/
8	FOR Timișoara	https://f-o-r.ro/
9	Ambasada	http://www.plai.ro/ambasada/index.html
10	DevPlant Cowork	https://cowork.devplant.ro/
11	Parcul de Afaceri Simeria	http://www.adeh.ro/parc-de-afaceri-simeria
12	FABER	http://faber.ro/
13	Centrul Regional de Competențe și Dezvoltarea Furnizorilor în Sectorul Automotive	https://www.cerctm.ro/ro/
14	bizz.club Arad	https://arad.bizz.club
15	Social Networks Research	https://www.snresearch.org
16	Incubatorul de Afaceri și Centru de Transfer Tehnologic în Domeniul Software Timișoara	http://incubator.3x.ro/index.php#
17	Incubatorul de afaceri „ITA Goldtech Arad”	http://www.ita-goldtech.ro/
18	Orange Fab - Startup accelerator program	https://www.orangefab.ro/startup-accelerator-program/
19	Timișoara Startup Hub	https://www.facebook.com/700StartupHub/?ref=page_internal
20	Smartizan Office Cowork	https://smartizan.ro/
21	ScaleOut	https://www.facebook.com/ScaleOutRO
22	Tehimpuls - Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic	https://www.tehimpuls.ro/

Universități, educație antreprenorială		
Universități		
Nr. Crt.	Nume	Link
1	Universitatea de Vest din Timișoara	https://www.uvt.ro/ro/

2	Universitatea Politehnica Timișoara	https://www.upt.ro/
3	Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad	https://www.uvvg.ro/site/
4	Centrul Universitar UBB din Reșița	https://resita.extensii.ubbcluj.ro
5	Academia de Studii Economice ASE DEVA	https://www.facebook.com/AcademiaDeStudiiEconomiceIDeva/
6	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului	https://www.usab-tm.ro/ro
Programe de educație antreprenorială		
1	Startup Survivor	https://startupsurvivor.co/
2	Startup Weekend Timișoara	https://www.facebook.com/StartupWeekendTimisoara/?ref=page_internal
3	TiMoDev	https://www.meetup.com/TiMoDev/
4	edukiwi	https://edukiwi.ro
5	CoderDojo	https://www.facebook.com/CoderDojo.Timisoara
6	(Timișoara) Start up Kids	http://www.startupkids.ro/ / https://www.facebook.com/TimisoaraStartupKids/
7	ABCdarul carierei	http://abc.osut.ro
8	Marketogy	https://marketogy.com
9	Scoala de Business	https://www.scoaladebusiness.ro/
10	Define School	http://defineschool.ro/
11	IT School	https://www.itschool.ro/?
12	Centrul de Formare CCIFER	https://www.ccifer.ro/ro/servicii/centrul-de-formare-ccifer.html
13	Vreau să fiu Antreprenor	https://vsfa.ro
14	DigiLab	https://www.facebook.com/LaboratorulDigital/
15	BCR Școala de Business.ro	https://bcrscoaladebusiness.ro/

Organisme și instituții publice		
Nr. crt.	Nume	Link
1	Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest	https://adrvest.ro/
2	Camera de Comerț și Industrie Hunedoara	http://ccihunedoara.ro/
3	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș	http://www.cciat.ro/
4	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad	https://www.ccia-arad.ro/
5	Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România	http://cnipmmr.ro/
6	Camera De Comerț și Industrie Caraș-Severin	https://www.ccia-cs.ro
7	Centrul de Dezvoltare Regională Arad	http://aradcda.ro/ro/
8	Consiliul Județean Timiș	http://www.cjtimis.ro

9	Consiliul Județean Hunedoara	https://www.cjhunedoara.ro
10	Consiliul Județean Arad	http://www.cjarad.ro
11	Consiliul Județean Caraș-Severin	http://www.cjcs.ro
12	Primăria Municipiului Reșița	http://www.primaria-resita.ro
13	Primăria Municipiului Deva	http://www.primariadeva.ro
14	Primăria Municipiului Timișoara	https://www.primariatm.ro
15	Primăria Municipiului Arad	http://www.primariaarad.ro/index.php

Platforme de marketing, publicitate și platforme online, inclusiv e-commerce		
Nr. crt.	Nume	Link
1	SMARTERS	https://smarters.ro/
2	IQ Trad Media	https://iqtradmedia.ro/
3	SAINO	https://saino.ro/
4	AFFIX	https://www.affixagency.ro/
5	GoMag	https://www.gomag.ro/
6	Kiwi Agency	https://kiwimarketer.com
7	Rainfall	https://www.rainfall.ro
8	SIV MEDIA	https://www.sivmedia.ro
9	Frankar Advertising	http://www.frankar.ro
10	MaximMedia	http://www.maximmedia.ro
11	DIANYS	https://www.dianysmedia.info
12	Timisoara.Tech	https://timisoara.tech
13	Upriserz	https://uprizerz.ro/
14	Royalty Webdesign Srl	https://www.royalty.ro/Web-design.html
15	Fort Knox PR	https://www.facebook.com/fortknoxpr/?fref=ts
16	marketplace Romania	https://www.marketplaceroania.ro/ro/acasa/

Media (TV, blog, platformă online, eveniment)		
	Nume	Link
1	fonduri-structurale.ro	www.fonduri-structurale.ro
2	BiziLIVE TV	https://bizilive.tv/
3	Canal 33	https://canal33.ro/
4	Antreprenor în România	https://antreprenorinromania.ro/
5	Romanian Business Leaders	https://www.rbls.ro/
6	Business Days Romania	https://www.businessdays.ro/
7	Deva Business	http://devabusiness.ro/
8	Start-up.ro	https://start-up.ro/
9	TECH Talks Timișoara	https://flight-festival.com/tech-talks/
10	Ziarul Financiar	https://www.zf.ro
11	Ziarul Bursa	https://www.bursa.ro
12	Start Up Vest	http://startupvest.ro
13	UrbanizeHub	https://urbanizehub.ro
14	Express de Banat	https://expressdebanat.ro
15	Special Arad	specialarad.ro
16	Business Woman Magazine	https://businesswoman.ro/
17	Livepr.ro - Comunicate de Presă	https://www.livepr.ro

Antreprenariat feminin		
	Nume	Link

1	Asociația Femeilor Antreprenor din România	https://afar.ro/
2	Inovatrium	https://www.inovatrium.ro/
3	Confederația Națională pentru Antreprenariat Feminin	https://conaf.ro/en/#
4	Antreprenoare România	https://www.antreprenoare.ro
5	Elite Business Women	https://ebw.business/en/
6	Mamprenoare.eu	https://mamprenoare.eu/ ; https://www.facebook.com/mamprenoare